

Kształty „widziane” zmysłem dotyku

Temat:	Ryby Karpat
Cel:	Utrwalenie wiedzy na temat niektórych typowych cech wybranych gatunków ryb. Rozwijanie zmysłu dotyku i umiejętności obserwacji.
Treść:	Wykorzystując zmysł dotyku, dzieci opisują kształt płetw wybranych gatunków ryb.
Wiek:	8–15 lat
Materiały:	Karty pracy nr 40–43, cienka tektura, flamastry, nożyczki, chusta lub szal do zastonięcia oczu, długopis
Aranżacja sali:	Brak specjalnych wymogów
Przedmiot:	Edukacja wczesnoszkolna, przyroda, biologia

Instrukcja postępowania

1. Skopiuj obrys każdej ryby w formacie A4 lub przerysuj je do tego rozmiaru. Przygotuj wymaganą liczbę kopii (dzieci pracują w grupach dwuosobowych). Przyklej obrysy ryb na cienkim kawałku tektury, a następnie wytnij kształty ryb. Na każdym wyciętym obrysie napisz nazwę ryby.
2. Przed przystąpieniem do pracy zapoznaj dzieci ze wszystkimi gatunkami ryb, z którymi będą pracować (nie musisz wykorzystywać wszystkich zaproponowanych). Wykorzystaj zdjęcia z książek lub Internetu. Upewnij się, że dzieci rozumieją podstawową anatomię ryby (która płetwa jest piersiowa, a która brzuszna itd.).
3. Podziel dzieci na grupy dwuosobowe. Jeden z uczniów zasłania oczy chustą lub szalem. Drugi uczeń otrzymuje kartę pracy nr 43 i przygotowuje długopis do robienia notatek.
4. Ryby oznaczone numerami 1–5 mają bardziej krępą budowę ciała i wolą wolniej płynące lub stojące wody. Te oznaczone numerami 6–10 mają wydłużone ciała i preferują szybciej płynące wody. Każda grupa otrzymuje gatunki tylko z jednej grupy. Nie należy ich mieszać, ponieważ celem jest nauczenie się rozróżniania gatunków o podobnym kształcie ciała.
5. Uczeń „zapisuje” na karcie pracy nr 43 (najlepiej w kolumnie) nazwy wszystkich gatunków, które otrzyma od nauczyciela. Podaje uczniowi z zasłoniętymi oczami ryby, jedną po drugiej, za każdym razem wypowiadając nazwę danej ryby. Uczeń z zasłoniętymi oczami próbuje wyczuć kształt płetw dotykiem. Aby lepiej poznać cechy, może porównać modele ryb, dotykając więcej niż jedną na raz. Stara się zidentyfikować cechy płetw, które pomogą mu odróżnić dany gatunek od innych. Następnie opisuje te cechy drugiemu uczniowi z pary, który zapisuje je w tabeli. To samo powtarzają z kolejnymi otrzymanymi gatunkami. Na koniec uczeń zapisujący notatki miesza ryby, a uczeń z zasłoniętymi oczami próbuje je nazwać przypominając sobie cechy rozpoznane przez dotyk.
6. W drugiej części uczniowie zamieniają się rolami. Jeśli najpierw pracowali z rybami z wód stojących 1–5, to teraz kontynuują pracę z rybami z szybko płynących strumieni. W ten sposób każda para uczniów zapoznaje się ze wszystkimi rybami z karty pracy i utrwala swoją wiedzę na temat cech wyróżniających ryby.

Rozwiązanie

Patrz karty pracy.